

שנה חדשה- אנרגיות חיים חדשות

הרמב"ם בהלכות דעות פרק ד' ה"ד כותב כי "היום הינו כד' שעות וטוב לו לאדם שיטן שליטן דהיינו שמונה שעות...". על אף שנראה כי אין אנו מקיימים הלכה זו למעשה, הרי שבכל זאת במוצע (נוסיף את שנת השבתות והמועדים וכן את ימי החופשה וכו', נראה שכולנו בסופו של דבר די קרובים לזה.

והנה עכשיו בחשבון נפש של השנה שעברה מסתבר ששליש ממנה, כלומר 4 חודשים!!! היינו ישנים!

האם אין בטבע אנושי זה בזבז זמן נוראי, בטח ובטח לנו כיהודים שכל תפקידנו בעולם "לעבדו ככל לבבכם ובכל נפשכם"?

וחוץ מזה, אם כבר ישנים אז למה לקום דווקא בבוקר, לכאורה היה הרבה יותר טוב ובטח שהרבה יותר נוח להתחיל את היום מהצהריים?

ועוד שאלה בענין השינה - למה רובנו כשקמים בבוקר, מיד מזחים זאת עלינו (אנחנו נראים עדיין "מעוכים" או בשפה הצבאית "עפוצים")?

ככדי לענות על מכלול שאלות אלה בעניין השינה, נעיין בהלכה הראשונה בשו"ע: "יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת הבורא כדי שיהא הוא מעורר השחר" - וגם כאן אנו מבחינים כי מרן מנחה אותנו להתעורר בעוצמה (כארי) ודווקא בבוקר ולא בצהריים -

אך עדיין נשארת לנו השאלה - למה?

המשך בעמוד 3

עם הפנים לשנה החדשה

דבר העורך

חיילים ומפקדים יקרים,

בפרוס עלינו השנה החדשה, שנת תשס"ח, אנו מגישים לכם בזה עלון לימים הנוראים. ימים אלה שבין כסה לעשור,

ימים מסוגלים הם לתשובה בבחינת "דרשו ה' בהימצאו". חז"ל מלמדים אותנו שבין ראש השנה ליום הכיפורים יש נציגות לכל אחד מימי השבוע (השנה ימים אלו מתחילים בשבת, ג' בתשרי, ועד ליום שישי-ט' בתשרי) שלהם יש את הכח לתקן את כל ימות השנה החולפת. כלומר במידה וננהג כראוי ביום ראשון נתקן בכך את כל ימי הראשון של השנה שחלפה וכן הדבר ליום שני, שלישי, וכן הלאה. אך זאת רק בעניינים שבין אדם למקום.

ואילו בעניינים שבין אדם לחברו-חובתנו לפנות בבקשת סליחה לחברנו ורעינו. דוקא במסגרת צבאית יש אחוה ורעות מיוחדות במינן, אך גם במצב כזה ישנן סיטואציות בהן נוצר כעס ורוגז בין האנשים (שמירות, תורנויות וכד'-אתם ודאי מכירים)

-אז זה הזמן "לנקות שולחן" ולבקש סליחה מכולם. וכמובן גם בעבורי כעורך העלון זה הזמן לבקש סליחה מכל מי שנפגע מעניין כלשהוא שהופיע בעלון,

ברור שלא היה בכוונתנו לפגוע באיש ואנו מבקשים סליחה ומחילה, ונמשיך לעשות הכל על מנת להימנע ממילים/תמונות שעלולות לפגוע במי מכם.

22 ברכה שנה טובה, בריאה והצלחה-ברוךני ובראשי העורך.

אלו איילי הגדוד והפקדיו

בפרוס עלינו השנה הגדשה טובה
שגיה שנת ידידות ואהבה
שנה מבורכת 22 ברכה מרומ
באור, בשלווה ובזיקר בשלום
גאופיין שנה זו 22 בריאות ובריאות
פרנסה טובה והמון הצלחה
בקיטור, שגאיה שנה וקאלוגיה
וגא שנה וברכוגיה

שמורת נצח יהודה.

תשובה בראשי תיבות

כמנהג חכמי ישראל הגיעו תלמידיו של ר' זושא ערב חודש הרחמים והסליחות וביקשו ממנו שילמדם לעשות תשובה - אמר להם ר' זושא - תשובה הינה דבר קשה מאוד וכמעט בלתי ניתן לבצעו בצורה מלאה. חלשה דעתם של תלמידיו אשר שאלוהו - אם כן מה יהיה עלינו? אמר להם ר' זושא: אנו צריכים לעשות תשובה בראשי תיבות. השתהו תלמידיו למשמע הדברים וביקשו הסבר. ענה להם הרבי: המילה תשובה מורכבת מחמש אותיות וכל אחת מהן רומזת לפסוק שהינו יסוד חשוב בתשובה ואם נעמוד ונלמד לקיים את חמשת היסודות הרמוזים בראשי התיבות של התשובה - תהיה תשובתנו תשובה שלימה.

ואלו הם הפסוקים המהווים את ראשי התיבות ובעצם את יסודה של התשובה.

"תמים תהיה עם ה' אלוך"

אין משמעות העניין להיות תמימים, במשמעות של טיפשים או נאיביים אלא במשמעות אחרת לחלוטין. כמו זו שנאמרה על נח "איש צדיק תמים", או על אברהם "התהלך לפני והיה תמים", וכן דוד המלך אומר בתהילים טו', ומפרט את המידות של האדם אשר "יגור באהלך וישכון בהר קדשך" והראשון שבהם הוא "הולך תמים". המשותף לכל הפסוקים הללו הינה יסוד השלמות; תמים מבחינת שלם, שכל כולו מוקדש לריבונו של עולם ללא כל פגם וזומו כמו "שיה תמימה", וזהו היסוד הראשון בתשובה.

"ויתיה' לנגדי תמיד"

התלמוד מספר לנו כי לפני מותו של ר' יוחנן הגיעו אליו תלמידיו וביקשו ברכה. אמר להם ר' יוחנן יה"ר שיהיה מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. שאלוהו תלמידיו: ועד כאן? כלומר זוהי כל ברכתך (שלאורה דבר ברור ופשוט הוא!) אמר להם ר' יוחנן: ולוואי, כלומר הלוואי שתצליחו לעמוד בזה. כל אדם יודע ומרגיש בכל יום עד כמה הוא נמנע מלעשות דברים כאלה ואחרים בגלל שאנשים מסתכלים עליו, בעוד שאנו איננו מרגישים תמיד כי עיני ה' מסתכלות בנו, ובכך בעצם אנו מראים כי אנו יראים יותר מבשר ודם מאשר מהקב"ה. אם נדע למצות "שוויתיה' לנגדי תמיד" ותמיד נרגיש שהוא מסתכל עלינו ממילא ודאי כי נדבק יותר במצוותיו ונלך בדרכי תורתו.

"ואהבת לרעך כמוך אני ה'"

האות ו' הינה מרכזה של המילה תשובה ודווקא במרכזה של התשובה נכנס יסוד של בין אדם לחברו שאם לא נקפיד בו - גם הקב"ה לא יקשיב לתשובתנו. מסביר הבעש"ט ע"פ הדרש כי יש לקרוא את הפסוק כך: "ואהבת לרעך, כמוך אני ה'" כלומר כפי שאתה תנהג עם רעך גם הקב"ה ינהג איתך ואם תחמול, תוותר ותעשה חסד עם רעך כך, כלומר כמוך בדיוק, הקב"ה יחמול, יוותר ויעשה חסד איתך.

"בכל דרכיך דעהו"

יסוד רביעי בתשובה הינו לדעת את ה' בכל צעד ושעל שלנו, כלומר לא לוותר לעצמו לדעת כי כל דבר ודבר שאנו עושים, בין אם בעניינים גשמיים ובין אם בעניינים רוחניים - נדע ונרגיש כי אנו מקיימים את מצוות ה' יתברך ובחוקותיו אנו הולכים. אמרו חז"ל "דע מה למעלה ממך - עין רואה ואוזן שומעת וכלמעשיך בספר נכתבים" והסביר החוזה מלובלין בתחילה היו ישראל עושים רצונו של מקום ע"פ ציוויים של הנביאים שנקראים "רואה", "חוזה" (מקביל ל- "עין רואה") ומשפסקה נבואה החלו להשגיח בבת קול (מקביל ל- "אוזן שומעת") ואולם כיום כשיש לנו דברים לא ברורים אל לנו להתעצל אלא ללכת ולפתוח ספר בכדי לדעת כיצד לנהוג וזהו "וכל מעשיך בספר נכתבים".

"ויכון לקראת אלוך ישראל"

היסוד החמישי והאחרון בתשובה הינו לדעת לפני מי אנו עומדים ולהבין כי יש להתכונן היטב לקראת יום הדין - ראש השנה ויום הכיפורים ולבצע את כל ההכנות הדרושות בכדי שהקב"ה ברחמיו יאזין לתפילותינו ויקבל תשובתנו ברצון.

"תשובה"

חמשת היסודות הרמוזים בחמשת הפסוקים המרכיבים את המילה "תשובה" הינם אבני הדרך לחזרה בתשובה ומרכיבים בתוכם הן מצוות שבין אדם לחברו והן מצוות שבין אדם למקום, אך כפי שראינו מרכזה של התשובה הינו דווקא "ואהבת לרעך כמוך" - הרמוז באות ו' - אות החיבור כי זהו היסוד המחבר בין כל יתר היסודות והפכם לעניין אחד שלם - תשובה שלימה.

פעם אחת בערב יום הכיפורים אמר רבי אלימלך מליז'נסק לתלמידיו "רצונכם לדעת איך עושים בערב יום הכיפורים? לכו אל החייט שבקצה העיר" הלכו אצלו ועמדו לפני חלון ביתו. ראוהו שהוא ובניו מתפללים בפשטות כמו כל החייטים.

אחר התפילה לבשו בגדי שבת והדליקו נרות וערכו שולחן מלא מעדנים וישבו אל השולחן בשמחה רבה. הוציא החייט מהארון ספר אחד שהיה כתוב בו כל העבירות שעשה במשך השנה מיום כיפורים שעבר עד יום כיפורים זה, ואמר: "ריבוננו של עולם, היום הגיע הזמן לעשות בינינו, חשבון על כל העבירות שעשינו, שזמן כפרה הוא לכל ישראל". מייד התחיל לחשוב ולמנות כל העבירות שעשה במשך השנה, שכולן היו נרשמות בספר הזכרון הזה.

אחר שגמר חשבון העבירות, הוציא ספר גדול וכבד יותר מהראשון ואמר "ריבוננו של עולם, קודם מנתי את העבירות שאני עשיתי ועכשיו אמנה את העבירות שעשית אתה". מיד חישב כל הצער והיסורים, צרות ועגמות נפש וחלאים רעים והפסד ממוון שעברו במשך כל השנה עליו ועל נפשות ביתו.

כשגמר החשבון אמר: "ריבוננו של עולם, אם נחשוב באמת על פי יושר אתה חייב לי יותר ממה שאני חייב לך, אלא איני רוצה לדקדק עמך בחשבון מדוקדק".

פינת ההלכה / הרב זכריה בן שלמה שליט"א

מצוות שבין אדם לחברו אין יוה"כ מכפר עד שירצה את חברו

א. גדולה היא מידת החסד לפני הקב"ה, שעליה נאמר "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד". "עשות משפט" - זה הדין, "אהבת חסד" - זו גמילות חסדים, ומקיים גם מצוות "והלכת בדרכיו", ע"פ הפסוק "והודעת להם את הדרך" - זו גמילות חסדים, ובזה מעורר את מדת החסד בשמים.

ב. מצווה זו גדולה יותר ממצוות צדקה, כמאמר חז"ל "גדולה גמ"ח יותר מן הצדקה שנאמר זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד - אם אדם זורע ספק אוכל ספק אינו אוכל, קוצר - ודאי אוכל".

ג. מדת החסד היא להתחסד עם חברו בכל מה שיוכל, בין בגופו בין בממונו בין בדיבורו - לתת לו עצה טובה בעניין כל שהוא, או להפיג דאגותיו. כל אשר בכוחו לעשות יעשה לחברו בין רב בין מעט, והכל מצווה דאורייתא הוא. אמרו חז"ל, אפילו להחליף מעות בפרוטות, או להשאיל לו מגבת, כלי רחצה או כלי צחצוח וכיו"ב, הכל נכלל במצוות חסד של התורה.

ד. הרבה אופנים לקיים מצוות החסד קיימים בעולם, ורבים מהם קלים מאוד לעשותם עד שכמעט זה נהנה וזה אינו חסר, ובני אדם מזלזלים בהם. לו ידעו שכל טרחה אשר אדם טורח למען הזולת נכללת במצווה גדולה זו של גמ"ח, היתה התנהגותם משתנית לחלוטין.

ה. צורת ביטוי מעשית גדולה עד מאוד של מצווה זו היא המחזיק ביד ישראל חברו - עידוד, שיחה, דיבור, סיפור דברים, המפיגים את הכעס והעצבות. כל אחד בדרכו הוא יכול להביאו לידי שמחה וחדוות חיים. כמו כן, כשרואה את חברו השרוי בעצבות על שום ידע כלשהו החסר לו, יקדיש מזמנו להסביר לו, אפילו פעמים רבות עד שיבין, שזו הדרך להביאו לשמחה ולחדוות חיים. כללו של דבר, לא בנתינת חפצים ודברים גשמיים בלבד אדם גומל חסד עם חברו, אלא רוב פעמים סעד נפשי-רוחני הוא חשוב ביותר, ושם הוא מקום התיקון והעזרה. בצורה זו הוא גם גומל חסד עם קרובי משפחתו של אדם, שעצבים על שכן משפחתם הולך מצטער ועצוב, והוא משיבו לחיים ולשמחה.

ו. מגורמי ההתרגשות במצווה זו הוא הביקורת נגד מי שזקוק עתה לגמ"ח, בפרט אם עשה לו פעם רעה, או שחושד בו שעשה לו דבר רע. אמנם קיימת מלחמה פנימית בלבו של אדם וקשה היא עד מאוד, אך כשמצליח אדם להתגבר על יצרו הרגשתו נפלאה. יחס ישר הוא - ככל שהקושי גדול שמחת ההתגברות וההצלחה הבאים בעקבותיו, גדולים

המשך מעמוד 1

הרב קוק בספרו "עין ראי"ה" מדבר על עניין הלילה ומחלק אותו לשני חלקים: משקיעה ועד חצות הלילה, שאז כל הבריאה הינה במצב של תנועה כלפי מטה, קרי החלשות. ומחצות עד עלות השחר, שאז כל הבריאה הינה במצב של תנועה כלפי מעלה, קרי התעוררות והתחדשות.

בשל עניין זה מסביר הרב קוק כי טוב לו לאדם שילך לישון קודם חצות הלילה כי אז כל הבריאה כולה במצב של הרדמות וכך יוכל להרדם בקלות יחסית, שכן אם ילך לישון אחר חצות הרי שהוא בעצם מבקש לעבור למצב של החלשות בעוד שהבריאה כולה כבר במצב של התעוררות והתחדשות, וכך אינו נמצא בהרמוניה עם הבריאה וממילא שנתו פחות טובה, נעימה ואפקטיבית. דברים אלו של הרב קוק יכולים לתת הסבר לקביעה המדעית שנבחנה במחקרים ולפיה שעת שינה קודם חצות הלילה שוות ערך (מבחינת כוחותיו של האדם) לשעתיים שינה של האדם לאחר חצות הלילה. ע"פ הרב קוק עניין זה ברור שכן אדם שהולך לישון קודם חצות נמצא בהרמוניה עם הבריאה ועל כן שנתו ערבה לו ויעילה לו יותר.

דברים אלו יהוו לנו בסיס לתשובה לכלל השאלות שהוצגו לעיל - האדם היון נזר הבריאה והוא אשר חייב להוביל את כלל הבריאה, וזאת הוא יכול לעשות רק כאשר הוא חי בהרמוניה איתה. ועל כן הוא זקוק (כמו הבריאה כולה) לשעות ארוכות של שינה והתבטלות מההפרעות הגשמיות כדי לקבל אנרגיות חיים חדשות ממקור האנרגיה הראשי - ריבוננו של עולם, בכדי שיוכל להמשיך עם אנרגיות חדשות את היום החדש.

כמו כן, חשוב כי האדם יתעורר עם שחר כי כל הבריאה מתעוררת עם שחר ואם לא יעשה כן הרי שובהוא חי שלא בהרמוניה עם הבריאה ובכך אינו מבצע את שליחותו כנזר הבריאה (מצב זה גם יכול להסביר למה אנו "עפוצים" בבוקר, וזאת כי אנו כנראה לא חיים באופן מושלם בהרמוניה עם הבריאה).

השו"ע בעניין הנהגה זו של "יתגבר כארי לעמוד בבוקר" מדגיש כי המטרה בכך הינה "כדי שיהא הוא מעורר השחר" כלומר האדם עצמו הוא אשר מהווה צינור וכלי המחבר בין הקב"ה לכלל הבריאה בהעברת אנרגיות החיים בכל בוקר ובוקר.

חשוב לזכור כי בפרוס עליונו יום חדש - נפרסות עליונו אנרגיות חים חדשות ועלינו ללמוד לקבל אותם ממקור האנרגיה וזאת באמצעות התחברות אליו - כלומר תפילות, ובעניין זה עיקר תפילת השחר. וכמו שבכל יום חדש הקב"ה שולח באמצעותנו אנרגיות חיים חדשות לעולם, הרי שבפרוס עליונו שנה חדשה הקב"ה שולח באמצעותנו (הן כפרטים אישיים והן כעם ישראל לאומות שהוא כ"לכ" באיברים)

אנרגיות חיים חדשות לעולם כולו ולבריאה כולה, ובכדי שאנרגיות אלו יעברו היטב ויתפתחו בכיוונים הנכונים - אנו צריכים להכין עצמנו לקבל אנרגיות אלו מתוך אמונה בריבוננו של עולם והתחברות אליו וכל זאת באמצעות תפילה ומעשה חסד שהן עמודי התווך של העולם, שכן "על שלושה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה (שבלב - התפילה) ועל גמילות חסדים".

עמותת "נצח יהודה"

שופרים את התורה
שופרים על העם

שמיטה

טעמי המצווה

מאי טעמא דשביעיתא? אמר הקב"ה לישראל: זרעו שש והשמיטו שבע, כדי שתדעו שהארץ שלי היא! סנהדרין לט, א

השמיטה וארץ ישראל

תנו רבנן: שלושה דברים ניתנו לישראל על תנאי, ואלו הן: מלכות בית דוד, ובית המקדש וארץ ישראל... ארץ ישראל, דכתיב (תהלים קה, מז, מה) "ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו" - זו תורה שביעית וכו'...

לפי שמצוות שביעית חמורה כל כך אמר הקב"ה למשה לך ואמור להן לישראל: שלא הכנסתי אותן לארץ ישראל אלא על מנת שיקבלו עליהן מצוות שביעית, מניין? ממה שקרינו בענין, "וידבר ה' אל משה בהר סיני דבר אל בני ישראל כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ שבת לה". מדרש הגדול, במדבר, בהר, כה, א (עמ' תרפב)

האנשה - רבי משה אלשיך

הנה יתחמץ לבב אנוש כאמרו: האמנם תצדק שביטה על הארץ, והלא חומר עכור הוא, והאם שיה ושיג לה שתשמור שבת מחללו? על כן ללמדנו דעת בא אלקים כי הארץ תקנה קדושה בשנה השביעית, כאשר אדם קונה נפש יתירה וקדושה ביום השבת! רבי משה אלשיך, פירוש על התורה, ויקרא כה, א

ברכת השנה השישית - הרב מרדכי ברויאר

אכילת ישראל משולחן גבוה ניכרת בשנה השביעית בשתי דרכים: כאשר הם אוכלים את תבואת השנה השביעית, הרי הם אוכלים את הסעודה שה' התקין להם במישרין; ובסעודה זו השוו כל בראיו של ה', העשיר לא ירבה והדל לא ימעוט, והאדם אוכל עם חיית השדה. וכאשר הם אוכלים את תבואת השנה השישית, הרי הם נהנים מיגיע כפיהם: ולפיכך כל אדם אוכל כברכת ה' אשר נתן לו - יש מרבה ויש ממעיט. אולם ניכר גם בסעודה זו, שה' זן את בוראיו, וברכת ה' היא תעשיר. שכן אלמלא ציווה ה' את ברכתו, לא היתה תבואת השנה השישית מספקת לשנה השביעית; ונמצא, שאין הם אוכלים ממנה כפי הכח שהשקיעו בה, אלא כפי הברכה שה' השפיע עליהם; וברכת ה' ניכרת אפוא גם בסעודה שאדם מכין לו בכוחו. כי לא רק הפירות שהם קדושים בקדושה שביעית, אלא גם פירות החול של השנה השישית ניתנו לו מידי ה'. הרב מרדכי ברויאר, פרקי מועדות, א, עמ' 32

שוויון אקונומי ופסיכולוגי - הרב יצחק ניסנבום

עיקר העיקרים בפרשה זו הוא היובל, הבא לשמור על שוויון האקונומי של העם העברי בארצו. ... אבל שוויון אקונומי זה הרי בה רק פעם אחת לחמישים שנה, ובינתיים יכולים להתפתח בעם כעין שני מעמדות: מעמד עשירים בעלי אחוזות רבות ומעמד עניים בלי כל חלק באדמת אבותיהם, ודבר זה יכול להביא גם לידי התפתחותם של רגשות אדנות ועריצות אצל הראשונים ורגשות התפרסות ושפלות הרוח אצל האחרונים: וכדי לשמור על השוויון הפסיכולוגי של העם העברי - באה השמיטה... בכל השנה הזאת - הפקר היא האדמה לכולם, וירגיש העשיר כי עשירותו אינה בת-קיימא, וירגיש העני כי עניותו אינה מתמדת. את השמיטות סופרים "שבע שנים שבע פעמים", למען יזכרו כולם את היובל הבא אחריהן, אשר יחזיר את השוויון האקונומי לקדמותו. הרב יצחק ניסנבום, קנייני קדם, ויקרא ח, עמ' 58

"כי האדם עץ השדה"

רגע לפני פרוס שנת השמיטה השקיעה העמותה זמן ומשאבים רבים בבניית גינה יפה ומטופחת בבסיס תרצה - גינת חמד זו הינה בהמשך לפרויקטים נוספים שמשקיעה העמותה בטיפוח בסיסי הגדוד לרווחת החיילים והמפקדים. כך למשל בנתה העמותה את מגרש הכדורסל בפלס-נחל ובכוונתה להמשיך ולהשקיע לטובת כולכם, שתהיה לכם שנה פוריה ומטופחת.

ניצוצות נצח
עלון גדוד 97
יוצא לאור ע"י
עמותת
"נצח יהודה"
עורך:
מ.סופר
057-8186642
כתובת המערכת:
ת.ד. 3993 י-ם
077-3393900
sopher@bezeqint.net
עיצוב:
ר. יפה
08-9285952

